

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КУР'ЄР

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

виходить з вересня 1956 року

№3 (2056) 7 березня 2024 року

www.nubip.edu.ua

СПРАВИ ДЕРЖАВНІ

АГРАРНІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ЗАЛИШАТЬСЯ З ДЕРЖЗАМОВЛЕННЯМ

Днями пройшло крайнє засідання Спільки ректорів закладів вищої освіти України. У ньому взяли участь міністр освіти і науки Олексій Лисовий, його заступник Михайло Винницький, заступник глави Офісу Президента України Олексій Дніпров, голова Комітету з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України Сергій Бабак, народні депутати, керівники інших центральних органів, а також понад 120 ректорів закладів вищої освіти. Обговорювалися останні ініціативи Міносвіти, зокрема щодо скорочення кількості ЗВО, новий порядок фінансування університетів та інші.

На засіданні із співдоповіддю виступив ректор НУБіП Станіслав Ніколаєнко. Він критично оцінив ситуацію у вищій освіті України, зокрема запровадження грантів на навчання, оскільки розміри гранту в 15-45 тисяч гривень є дуже заниженими, бо реальна собівартість підготовки фахівців за окремими спеціальностями

перевищує 80-100 тисяч гривень. Такий підхід не враховує складності професії, контингент абітурієнтів.

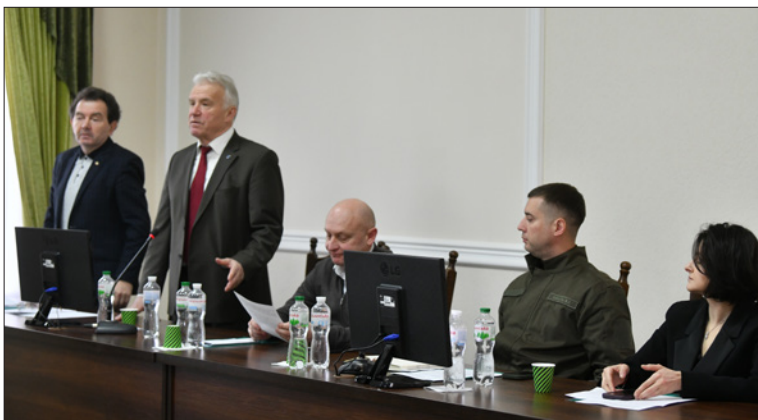
Представники міністерства заявили, що на аграрні спеціальності держзамовлення буде збережено, що дає сподівання на стабільну роботу нашого університету.

Станіслав Ніколаєнко наголосив на необхідності і передбачуваності дій Міністерства освіти і науки та запропонував не змінювати правила прийому на 2024 рік, залишивши закладений принцип відбору, як і минулого року. І закликав пришвидшити затвердження правил прийому, оскільки це стримує набір іноземних громадян на навчання до українських вишів.

Також на засіданні обговорено порядок призову до лав Збройних Сил України аспірантів, необхідності застосування однакових підходів до аспірантів-контрактників і тих, хто навчається за державним замовленням.

Наш кор.

ПРОБЛЕМИ ГАЛУЗІ

ЕКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЧИ «ГАЛЬМО» В ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ?

«Оцінка впливу на довкілля – екологічний контроль чи «гальмо» в лісовому господарстві» – таку назву мав Всеукраїнський круглий стіл, що відбувся на базі НУБіП за ініціативи ННІ лісового і садово-паркового господарства та Товариства лісівників України. Участь у його роботі взяли народні депутати України, представники Державного агентства лісових ресурсів та їх управлінь, ДП «Ліси України», керівники міжрегіональних управлінь у філіях, які мають проблемні питання з ОВД, науковці, деревообробники, представники екологічних організацій.

Ректор університету Станіслав Ніколаєнко, звертаючись до учасників, відмітив важливість і своєчасність проведення таких заходів, коли в обговоренні беруть участь законодавці, експерти і виробники. Особливо важливо, що про-

блеми лісового господарства обговорюються в університеті, який є базовим для підготовки лісівників та має багатопрофільні освітні програми для більшості напрямків розвитку держави.

Тема для обговорення дуже важлива: фактичний стан проведення оцінки впливу на довкілля (ОВД) та вартість цих послуг, надмірна бюрократизація даного процесу і публічне обговорення законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ефективного управління лісами на основі ведення лісового господарства на принципах наближеного до природи лісівництва, адаптованого до кліматичних змін, збереження біорізноманіття в лісах».

Чому процедура оцінки впливу на довкілля викликає занепокоєння?

Закінчення на стор. 2

НАВЧАЛЬНА БАЗА

ЩО ТАМ НОВЕНЬКОГО У ХАРЧОВИКІВ?

Триває традиційна практика ознайомлення членів ректорату з матеріально-технічною базою факультетів і служб.

Крайнім на сьогодні був факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК. Його декан Лариса Баль-Приліпко представила навчальні і наукові здобутки свого підрозділу і його партнерські можливості.

А представляти було що. Один з наймолодших факультетів університету, якому всього 15 років, він динамічно розвивається. Приємно було бачити обладнання, придбане за останній час – 2 генератори (хай і придбані для крайньої енергетичної потреби, як у випадку блекауту), Starlink і чимало іншого. На нинішній момент вже акредитовані 2 спеціальності і 4 освітні програми. Та і зовні його приміщення виглядають як лялечка, причому всі ремонтні роботи проведено за спонсорські кошти.

Першою локацією стала кафедра технологій м'ясних, рибних та морепродуктів. Тут одних лише навчальних і навчально-наукових лабораторій – 8! Чи не стільки ж може мати якийсь регіональний виш.

- Серед них – лабораторії ресторанних технологій, оздоровчих технологій, навчально-наукові лабораторії сучасних методів аналізу харчових продуктів, оцінки якості продукції та безпеки харчування, - перелічує складові своєї кафедри її завідувачка Наталя Голебовська. - А ще – лабораторії технічної обробки харчових продуктів, оцінки якості

зерна і хлібопродуктів, сенсорного аналізу, а також загальних технологій харчових виробництв.

І в кожній з них постійно працюють студенти факультету. Так, у останній з цього переліку лабораторій вони опановували приготування страв (технології хліба, ковбасних виробів, перших страв), визначали концентрацію цукру в розчині, досліджували якість пива тощо. А магістри (як науковці-початківці) і аспіранти працювали над науковими роботами з м'ясних і рибних продуктів.

Дуже модного і затребуваного сьогодні фахівця – нутриціолога готують на кафедрі громадського здоров'я та нутриціології. Вона чи не наймолодша в університеті (створе-

на лише на початку нинішнього навчального року). Але її колективу теж є чим похвалитися і що показати. Зокрема, мають прекрасну навчально-науково-виробничу лабораторію нутриціології та геноміки людини, до облаштування якої долучилися партнери-роботодавці. Та і приміщення кафедри відремонтовані за їх допомогою.

- Зараз для наукової роботи і навчального процесу маємо обладнання для визначення основного енергетичного обміну в організмі людини, - розповідає завідувач лабораторії Дмитро Савчук. - Представлені глюкометр, холестенометр, аналізатор сечі і моноферментний аналізатор, монітори ключових параметрів тіла та структури і ваги.

Члени ректорату побували також у навчальних лабораторіях кафедри процесів і обладнання переробки продукції АПК: систем автоматичного проектування та «Процесів і обладнання переробки продукції АПК», де студенти працювали над лабораторними роботами з вивчення процесів теплообміну і основних характеристик електромеханічного обладнання харчових виробництв.

- Маємо хороших студентів, - зауважили доценти Любова Іллякова і Віктор Сарана, які якраз вели заняття. - Приємно працювати з такою мотивованою молоддю.

Валентин Обрамбальський

ПРОБЛЕМИ ГАЛУЗІ

ЕКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЧИ «ГАЛЬМО» В ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ?

Закінчення. Поч. на стор. 1

І чому їй потрібно удосконалювати? Так, голова комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування Олег Бондаренко відмітив, що процедура проведення ОВД прийшла на зміну екологічній експертизі, підтвердив, що вона занадто забюрокритизована і, хоча термін її проведення вже скорочено, - все ще потребує удосконалення.

- Такі процедури ОВД роз'їдають галузь, блокують роботу підприємств, які навіть у час повномасштабної війни не можуть оперативно проводити заготівлю деревини для потреб оборони держави на ділянках, що були пошкоджені вітровалами та пожежами, - підкреслив голова Держлісагентства України Віктор Смаль. - Такі ділянки будуть стояти роками, очікуючи на свій висновок із ОВД, а у цей час розроблятимуться сусідні - здорові насаджень.

Дуже важко пояснити колегам-європейцям, що ми маємо заплатити після лісової пожежі приватній організації кілька сотень тисяч гривень для отримання висновку з ОВД, який підтвердить, що горільник можна розробити, а на його місці висадити здоровий ліс. Наразі Україні потрібно відновлювати сотні тисяч гектарів

лісів, зокрема, втрачених внаслідок бойових дій та змін клімату. Це величезна робота, яку маємо проводити вже сьогодні. Ми втрачаємо час, ресурс та колосальні кошти на розробку і складання звіту з ОВД.

Голова Товариства лісівників України, завідувач кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції Юрій Марчук:

- Зараз Україна перебуває у дуже складному моменті, який можна зупинити геополітично і фінансово, зазначив Президент України В. Зеленський. Поняття «фінансово» говорить про те, що гроші, які повинні йти на армію, на оборону, на зупинку ворога, - ми витрачаємо незрозуміло на що. Якщо ОВД - це громадське обговорення, то нехай це і роблять на громадських засадах, на безоплатній основі. Як тут не згадати слова Маргарет Тетчер: немає державних коштів - є кошти платників податків! ДП «Ліси України» платить в державний бюджет мільярди гривень, а всі витрати входять у собівартість деревини, далі - у собівартість деревообробки, далі - у вартість продукції з деревини. А загалом за все це платить споживач.

Висловив свою думку і виконавчий директор ДП «Ліси України» Ігор Лицур:

- Фактично замість того, щоб ми могли замінити перестиглі насадження новими, оновити лісові насадження, нормально працювати, наповнювати економіку воюючої країни, - ми змушені витратити кошти на цю процедуру. За останні п'ять років лісгоспи та ДП «Ліси України» на проведення оцінки впливу на довкілля витратили 65 мільйонів гривень! Ця ж процедура має бути простою і зрозумілою, вона не повинна завдавати шкоди як нашим підприємствам, так і економіці нашої воюючої держави. Ми готові максимально прозоро працювати з підприємствами, які нас перевіряють, але головне, щоб у цих процедурах був здоровий глузд.

Цю точку зору поділяють і народні депутати Ольга Василевська-Смаглюк і Олександр Матусевич, який презентував проект закону, про який йшла мова. Учасники круглого столу підтримали його і проголосували за те, щоб рекомендувати Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України внести зміни до методичних рекомендацій по ОВД з врахуванням кращих європейських практик.

Марія Дубчак,
доцентка кафедри ботаніки,
дендрології та лісової селекції

РОЗВИТОК ЛІСІВНИЦТВА УКРАЇНИ МАЄ БУТИ СТАБІЛЬНИМ

Днями голова Державного агентства лісових ресурсів Віктор Смаль відвідав Боярську лісову дослідну станцію. На порядку денному зустрічі були якісна підготовка кадрів для лісової галузі, впровадження засад наближеного до природи лісівництва (як основи сталого ведення лісового господарства), і необхідність впорядкування нормативно-правової бази з впровадження його основних складових ц нормативно-правові акти України, заходи, що сприятимуть підвищенню рівня біобезпеки за умов поширення африканської чуми свиней в мисливських угіддях, епідемічна і епізоотична ситуація зі сказу та інше.

Стабільність розвитку лісової галузі України залежить від якісної кадрової політики, а в питанні підготовки майбутніх лісівників визначальну роль відіграє практична підготовка. У структурі станції функціонує Дзвінківський навчально-науково-виробничий комплекс, де щорічно проходять практичне навчання 500 майбутніх лісівників. У новоствореному насіннево-комплексі очільнику галузі продемонстрували процес заготівлі лісового насіння та обробки шишок сосни звичайної. Саме відповідальний підхід до заготівлі насіння головних лісотвірних видів дає змогу вирощувати якісний посадковий матеріал та сформувати стійкі до змін клімату лісові масиви.

Питання лісівництва, наближеного до природи, - системи організації і ведення лісового господарства, за якої досягається безперервне відновлення і формування лісостанів, максимально подібних до природних, - сьогодні постало надзвичайно гостро. Державна стратегія лісового господарства України до 2035 року і Стратегія екологічної безпеки та адаптації до змін клімату на період до 2030 року закликають поступово відмовлятися від суцільних рубок та запроваджувати методи лісівництва на засадах екологічно орієнтованого та наближеного до природи лісівництва.

Олександр Мельник,
заступник директора
Боярської ЛДС

ШКОЛА ВИЖИВАННЯ

НОВІ ЧАСИ ПОТРЕБУЮТЬ НОВИХ УМІНЬ

Нові часи потребують нових умінь. Точніше, не те щоб нових, а тих, якими раніше і не цікавилися.

Одним з таких є базова домедична допомога при травмах різного ступеня. Вміння її надати потрібне не лише на фронті, а й, на жаль, і в тилу. Адже наші мирні міста щодня обстрілюють російські терористи і не знаєш, кому і коли знадобляться такі навички.

Розуміючи це, викладачі кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології пройшли відповідну підготовку на базі навчально-тренінгової організації «Українська школа порятунку».

- Курс включав коротке теоретичне навчання та основу - практичне відпрацювання надання базової домедичної допомоги при травмах різного ступеня «UKRAINIAN PREMEDICAL TRAUMA CARE. BASIC COURSE», - розповідає завідувач кафедри Володимир Мельник. - Тренінг побудований за рекомендаціями чинних нормативів та медичної доказової практики. І основний акцент - на оволодіння практичними навичками, як от накла-

дання турнікетів, джгута «ОМЕГА», тампонування ран, застосування биндажу та тиснучої пов'язки при некритичних кровотечах, відкриття дихальних шляхів, первинний швидкий огляд (базова оцінка загрози життю), накладання іммобілізаційної шини та евакуація пораненого.

Навіть просто перелік виглядає страшно. Але погодьтеся, раптом біда, то краще, щоб поряд була людина, яка зможе допомогти.

- Ми розглядали алгоритми надання допомоги в різних ситуаціях при наявності різних критичних станів та травм, - додає лікар ветеринарної медицини кафедри Тетяна Марковська. - А наприкінці тренінгу нас чекав іспит «симуляція» - сценарне відпрацювання при наявності стрес-фактору. Ми впоралися.

Максим Жуковський,
асистент кафедри
епізоотології, мікробіології
і вірусології

ЗВАНІ ГОСТІ

ТОНКОЩІ ФАХУ ВІД ЗАСНОВНИКА PRO-FIBER

Щоб стати висококваліфікованим фахівцем, важливо не лише сумлінно навчатися в університеті, а й в успішних виробничиків. Таких як засновник PRO-FIBER (ексклюзивний представник компанії JELU-WERK J. Ehrler GmbH & Co. KG (Німеччина) в Україні Микола Воронцов.

Днями він провів гостьову лекцію для бакалаврів і магістрів освітніх програм «Харчові технології», «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса» і «Нутриціологія».

Спочатку йшлося про основну діяльність керованої компанії, асортимент виробленої продукції, шляхи її використання в технології харчових продуктів, зокрема м'ясних. А далі Микола Воронцов ознайомив майбутніх колег з різними видами та особливостями застосування харчових волокон, розповів про технологію їх отримання та головні характеристики.

На закріплення теорії гість провів майстер-клас з дослідження гід-

ратації харчових волокон різних видів та фракцій. Так, студенти кафедри технології м'ясних, рибних та морепродуктів разом провели під його керівництвом дослідження гідратації харчових волокон пшеничних та з соєвих бобів різної фракції за різних співвідношень з водою і температури. І вже на прикладі отриманих різних модельних зразків пан Микола надавав інформацію щодо їх характеристик та рекомендацій використання.

Ігор Устименко,
доцент кафедри
технології м'ясних, рибних
та морепродуктів

ГОЛОС ІЄВО СТУДЕНТАМ

N2 (100)
7 березня 2024 року

НАРОД І АРМІЯ

ВІЙНА. 730 ДНІВ...

24 лютого – ця дата не потребує додаткового вказування року. Вона назавжди запам'ятається нам як початок повномасштабного вторгнення російського агресора на українську землю.

З відтогу лютого дня ми, на превеликий жаль, відзначили вже другу її річницю – 730 днів війни. Саме так і назвали свій круглий стіл активісти сенату Студентської організації НУБіП – «ВІЙНА. 730 днів...»

І так, знову ж таки на превеликий жаль, – в кінці три крапки. Бо війна триває, і скільки ще таких днів попереду – ми не знаємо. Знаємо тільки, що Україна боролася і бореться проти агресора, який виявився монстром у прямому сенсі цього слова. Ми боремося за саме своє існування з «країною 404» – росією і її армією військових злочинців та садистів.

Що робити далі? Як прискорити перемогу? Чим ми можемо допомогти своїй країні? Ці та інші питання круглого столу студентство обговорило із запрошеними спікерами.

Про свій шлях на цій війні розповів студент факультету землевпорядкування Руслан Топчій. Він з перших днів вторгнення доєднався до лав тероборони столиці, потім вступив до лав ЗСУ, проходив підготовку у Великій Британії, після чого бив ворога в Донецькому напрямку. На жаль, юнак отримав тяжке поранення, пережив багато місцев лікування, а потім і важкої реабілітації. Та не здався – і зараз відбудовує своє життя та бере участь у таких громадських заходах, як цей круглий стіл.

Про політичний аспект війни, її причини, загрози та виклики, які вона ставить перед суспільством та країною, говорив відомий політик і громадський діяч, голова наглядової ради університету Микола Томенко. Всі ці моменти викликали активну дискусію в залі.

Війна має багато аспектів. Про один з них – психологічний – розповів професор кафедри психології Віталій Шмаргун. Всі ми дуже змінилися за ці два роки війни, переживаючи шалену кількість стресу. Але є ті, хто потребує особливої турботи – військові. Тож спікер спинився на

особливостях спілкування з ними, хто пережив важкі бої, необхідності їхньої психологічної реабілітації, розповів ще багато цікавого, що знадобиться кожному.

Ще один фланг, який постійно прикриває разом з українським суспільством і студентство НУБіП, – волонтерство. Вже не потрібно пояснювати важливість цієї роботи, кожен з нас її усвідомлює. Про окремі нюанси і свій досвід роботи волонтера у колі однодумців розповіла Олександра Вазіанова. Зокрема, вона розклала роботу практично «по полицях»: направлена на себе (підтримувати себе, щоб мати змогу підтримати інших), локальна (донати, донорство, допомога пораненим тощо), на рівні спільноти (цікавитися життям свого міста чи села), держави (обирати професію і кар'єру з тим, щоб допомагати своїй країні) і, як це не дивно, не робіння чогось (бо є моменти, коли краще просто нічого не робити).

Звернувся до учасників і наш колега Володимир Гонський, який організовував і організовує численні висту-

пи, зустрічі зі студентами і не тільки, спрямовані на патріотичне виховання молоді.

Ще один дуже цікавий гість – молодіжний делегат в ООН від України Кирило Демченко – розповів власне про свою роботу в цій організації. Зокрема, навів промовистий приклад: наразі в ООН працюють 11 делегатів від України і 141 (!) – від РФ. І такий стан речей спостерігаємо практично в кожній міжнародній організації. З цим треба щось робити! Також йшлося про українські діаспори різних країн – їхню роботу, допомогу і різні аспекти співпраці з ними.

Як ви вже зрозуміли, круглий стіл «ВІЙНА. 730 днів...» був дуже цікавим і пройшов у формі відкритого діалогу. Його організатори отримали багато схвальних відгуків – і від учасників, і від спікерів. Тому окремо хочеться відзначити роботу його модератора – волонтера і голови сенату Студентської організації НУБіП Олександра Вертецького. Чекаємо ще більше таких успішних форматів спілкування.

Ірина Кушніренко

CINEMA FOR VICTORY

Уперше в Україні з нагоди 10-ї річниці російського вторгнення в Україну та другої річниці початку повномасштабної війни відбувся національний фестиваль документального кіно Cinema for Victory, на якому демонструвалися фільми про російсько-українську війну.

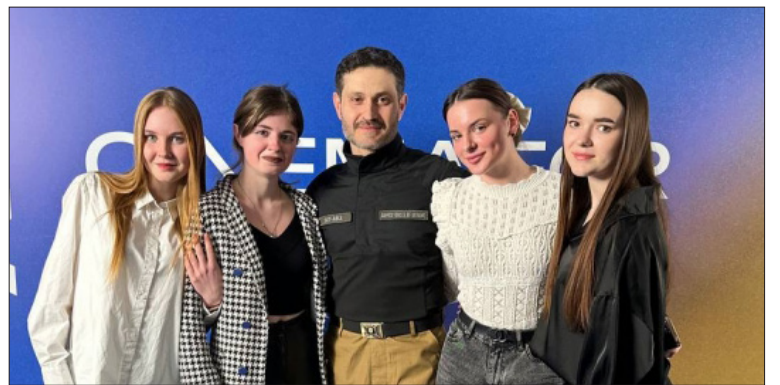
Серед 20 фільмів-учасників конкурсної програми журі виділило 7 номінантів, які отримали спеціальні відзнаки фестивалю. Церемонію вручення, що проходила в Національному центрі "Український Дім", відвідали і студенти гуманітарно-педагогічного факультету на чолі з деканом Інною Савицькою.

Переможцем Cinema for Victory став фільм режисера Алана Бадоева "Довга доба" - документальний проєкт, створений завдяки 12 тисячам українців, які відзняли на мобільні телефони відео про російські злочини.

Відомий режисер створив щось особливе, - ділитися спільними враженнями першокурсник Дмитро Земляной. - Він виразив емоцію кожного українця ненависті до росіян та їхньої жорстокості. Емоцію, яку ми проживаємо ледь не кожен день...

Усі кошти від продажу квитків підуть на допомогу важкопораненим військовим.

Богдан Назаров,
заступник декана
гуманітарно-педагогічного
факультету

ПРОМІНЧИК РАДОСТІ ТА ПОЗИТИВУ

Вже другий рік поспіль День Святого Валентина припадає на воєнний час. Дехто вважає, що зовсім не на часі його відзначати. А хтось, навпаки, переконаний, що кохання не має обмежень. До останніх належить і студентський актив механіко-технологічного факультету, тому в складний воєнний час вирішили подарувати студентам і викладачам промінець радості та позитиву.

- Ми влаштували незабутню програму, яка буквально вибухала кольорами, теплом та веселощами. Наш благодійний міні-ярмарок, до якого долучились працівники деканату, викладачі та студенти, пропонував великий вибір смаколиків, а відтіняти атмосферу музичні номери наших талановитих аматорів, - говорить голова сенату студентської організації механіко-технологічного факультету Анастасія Чернявська. - Традиційна благодійна лотерея порадувала цікавими призами, а всі

учасники дійства могли отримати особисті передбачення з «чудодійного горщика бажань» та залишити валентинки у поштовій скриньці для своїх коханих. Додавали настрою і фотосесії.

Але війна триває, тож наш захід - не лише про розваги та веселощі: ми відвідали поранених у офтальмологічному відділенні шпиталю, подякували військовим за захист і привезли смаколики на виручені на благодійному ярмарку понад 4 тисячі гривень.

ДІАЛОГ З МОЛОДДЮ

Станіслав НІКОЛАЄНКО: ми повинні чути і розуміти один одного

В університеті тривають традиційні зустрічі керівництва та студентської молоді. Перша з них у другому навчальному семестрі, який щойно розпочався, - зі старостами академічних груп денної форми навчання та студентським активом. І, знову ж таки традиційно, вона зібрала повнісіньку актову залу: поговорити про те, що турбує, зібралися 500 лідерів академгруп усіх курсів бакалаврату і магістратури.

Актуальні проблеми сьогодення і шляхи співпраці студентського активу та ректорату

Ректор Станіслав Ніколаєнко розпочав з головного – готовності до захисту рідної землі, допомоги Збройним Силам України. Університет з перших днів повномасштабного вторгнення активно долучився до оборони нашої держави. Наш колектив активно волонтерить і донатить (на сьогодні на потреби ЗСУ вже перераховано більше 42 мільйонів гривень), і ця робота триває і буде продовжуватися. У складі Сил оборони українську землю захищають сотні наших викладачів, студентів і випускників, дехто з них, на превеликий жаль, віддали на цьому шляху найцінніше – життя.

Станіслав Ніколаєнко спинився на актуальних проблемах сьогодення, зокрема основній темі всесвітнього економічного форуму у Давосі, яка звучала як «Відновлення довіри». А серед пріоритетів розглядалися промислова політика та продовольча безпека, досягнення безпеки та співпраці в розколотому світі, створення зростання та робочих місць для нової ери, штучний інтелект як рушійна сила економіки та суспільства, довгострокова стратегія щодо клімату, природи та енергії. Всі ці теми надзвичайно важливі для молоді, адже показують, яким буде світ у майбутньому, де їй жити.

У найближчі п'ять років технологія штучного інтелекту полегшить життя кожній людині, її впровадження у сферу освіти або медицини буде «просто фантастичним». А з

кожною новою технологією приходять страх - а потім нові можливості. Зокрема, генеральний директор IBM Арвінд Крішна зазначає: «Дуже важко регулювати саму технологію, бо це зупиняє інновації. Регулюйте шляхи використання. Чим ризикованішим є спосіб використання, тим регульованішим він має бути. Це підхід, який можна і потрібно використовувати».

Дослідження ж Goldman Sachs показало, що генеративний ШІ може поставити під загрозу 300 мільйонів робочих місць у великих економіках. Тож маємо бути готовими і розвиватися.

Всесвітній економічний форум сформулював також ТОП-10 навичок, які будуть потрібні для роботи через 5 років. Це аналітичне мислення та інноваційність; активне навчання та стратегії навчання; розв'язання складних проблем; критичне мислення та аналіз; креативність, оригінальність та ініціативність; лідерство та соціальний вплив; використання технологій, моніторинг та контроль; створення технологій та програмування; витривалість, стресостійкість та гнучкість; логічна аргументація, розв'язання проблем та формування ідей.

Спинився ректор і на ситуації в університеті, позиціях НУБіП у міжнародних та національних рейтингах (зокрема, він вперше представлений в рейтингу TIMES-2024), освітніх програмах бакалаврату та магістратури, які успішно пройшли акредитацію у 2023-2024 н.р., основних міжнародних проєктів, можливостях участі студентства в наукових дослідженнях, зміцненні матеріально-технічної бази.

Станіслав Ніколаєнко також детально розглянув шляхи співпраці студентського активу і ректорату. Тут і допомога ЗСУ, волонтерська діяльність, і спільна діяльність по створенню умов для якісного оволодіння знаннями, уміннями та компетентностями, і провадження активної виховної, роз'яснювальної роботи з колегами-студентами, і участь у створенні навчальних програм, дослідженнях, наукових гуртків, практичній підготовці, сприяння створенню мережі науково-практичних центрів, і пошук місць ефективної практики. А ще можливість опанування іноземних мов і спілкування з їх носіями, закордонні ста-

жування та практики, допомога у працевлаштуванні, поліпшення побутових умов у гуртожитках, організація спортивних, культурно-просвітницьких заходів, якості харчування, участь у реконструкції, будівництві нових гуртожитків, спортивної бази, майданчиків, культурне зростання, виховання співналежності, патріотизму, поваги до університету і всієї України. Студент має бути громадянином, патріотом, фахівцем!

Староста - це особистість!

Очілюючи університет принагідно виокремив роль старост академгруп. Найперше староста - це особистість, студент, який отримує величезний досвід і опановує професію менеджера, є першим в добрих справах, не скочується в лійні і негаразди, вміє працювати в колективі. Він, як вдалий керівник: дивиться у вікно, коли групу хвалять, і у дзеркало, коли лають. Серед основних вимог до старост ректор назвав так: маєш право керувати, закликати, вказувати, якщо ти сам все це робиш якісно і першим; староста мусить реалізувати принцип «Роби, як я!». Впливаючи тонко на когось, ти робиш добру справу для країни, а отже, і для себе; бути другим чи подругою – значить не закривати очі на недоліки, а опановувати складний процес донесення правди. Зупинити товариша на хибному шляху, не дати потрапити в біду – це складно, але потрібно!

Другий навчальний семестр і організація освітнього процесу

А далі перейшли до обговорення інших актуальних для молоді питань. Про організацію освітнього процесу в університеті у другому семестрі 2023/2024 навчального року інформували начальників навчального відділу Ярослав Рудик. Він також озвучив кроки на цьому шляху, які старостам і активу слід реалізувати для цього. Перший: переконатися, що всі студенти академгрупи володіють інформацією про свої академічні успіхи та протягом семестру впевнено рухаються до проміжної атестації. Другий: провести (спільно з наставниками) зустрічі з одногрупниками, які мають академічну заборгованість, для запобігання освітнім втратам. Третій: проконтролювати, чи всі студенти отримали доступ до

Elern до нових дисциплін. Четвертий: запросити до університету своїх друзів і знайомих на майбутні Дні відкритих дверей. П'ятий: протягом семестру вести журнали груп та надати їх на перевірку в деканат чи дирекцію. І, нарешті, шостий: долучитися до анкетування старост, яке допоможе керівництву університету проаналізувати запити і пропозиції студентства – і, відповідно, бути у постійному діалозі.

Про вплив сенату Студентської організації університету на формування української національної та громадянської ідентичності говорив його голова Олександр Вертелецький. Зокрема, він навів приклади небайдужості наших студентів, їхню допомогу ЗСУ, важливість говорити українською та взагалі бути патріотом своєї землі.

Не менш важливий аспект – виховання. Так, про правила поведінки і зовнішній вигляд студентів в університеті говорила завідувачка кафедри культурології Ірина Майданюк. Адже саме по зовнішньому вигляду університету, тандему внутрішньої і зовнішньої культури його студентів складається перше (і досить точне загалом!) враження.

Як і передбачалося за програмою, далі розпочався діалог: мікрофон надався студентам, які ставили свої питання. У більшості вони стосувалися умов проживання у кампусі. На всі питання студенти отримували конкретні відповіді.

Ректор дав доручення керівникам господарських служб ретельно розглянути поставлені проблеми і вирішити їх. І осіб, які відповідатимуть за це, було чітко визначено прямо в ході зустрічі.

Потрібно тим, хто йде до магістратури

У заключній частині зустрічі в залі залишилися лише старостат 4-х курсів бакалаврату, студенти яких цього року отримують диплом бакалавра і вирішуватимуть, чи йти вчитися до магістратури.

З особливостями вступу до магістратури всіх зацікавлених ознайомив відповідальний секретар приймальної комісії Сергій Ковалевський. Особливістю цього року є те, що вступ на бажану спеціальність (як на бюджетну форму навчання, так і на контракт) обов'язково

передбачає складання іспитів – ЄВІ, а на деякі спеціальності – ще й Єдине фахове вступне випробування. Вся необхідна інформація – на офіційному сайті.

Рекомендації ж щодо підготовки до складання ЄВІ з іноземної мови майбутнім вступникам надала завідувачка кафедри іноземної філології і перекладу Світлана Амеліна. У цьому їй безоплатно допоможе Центр вивчення іноземних мов.

Ще одне актуальне питання для вступників - підготовка до тесту загальних навчальних компетентностей (критичне, аналітичне та логічне мислення) розкрила доцентка кафедри філософії та міжнародної комунікації Ірина Матвієнко. Для тих, хто відчуватиме певні труднощі у цій підготовці, теж безоплатно щопонеділка плануватимуть відповідні курси.

І тут теж лунали запитання. Так, староста 2-ї групи (економічний факультет) Денис Губень поцікавився, чи видаватимуть на період між закінченням бакалаврату і зарахуванням до магістратури документ для ТРЦ? Відповідь: на законодавчому рівні видача довідок про надання права на відстрочку від призову на військову службу по мобілізації не передбачена. Але, відповідно до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», на сьогодні призову підлягають військовозобов'язані віком від 27 років.

Підбиваючи загальний підсумок зустрічі, хочеться сказати: ми повинні чути і розуміти один одного, бо тільки так досягаються поставлені цілі.

Валентин Обрамбальський,
Ірина Кушніренко

ОПАНОВУЮЧИ ФАХ

ПРАКТИКУВАТИСЬ З МОВИ – ЦЕ ЦІКАВО І НЕОБХІДНО

Днями до нашого університету завітав гість із Південної Африки – голова крикет-підрозділу у Кейптаунському університеті та тренер національної молодіжної збірної в Голландській крикетній лізі Олівер Кобус.

Для студентства цей візит був не тільки вельми пізнавальним (адже пан Олівер провів для бажаючих майстер-клас гри в крикет), але й мав практичну навчальну складову: перекладачами гостя були студенти, які опановують цей фак.

У нас з дівчатами була перша можливість попрактикуватись у синхронному перекладі. І, знаєте, усе пройшло набагато краще, ніж я очікувала, - ділиться враженнями студентка 3-го курсу спеціальності «Філологія» Мирослава Іванюк – Можливо тому, що панувала дуже тепла атмосфера. Хоча під час перекладу і вини-

кали невеликі труднощі, але, працюючи в команді, ми допомагали одна одній. Під час перекладу з англійської на українську та навпаки ми активно використовували лексику з теми «Education» та «Sport» - і впорались з цим не зовсім легким завданням. Досвід, безумовно, незабутній!

А ще сподіваємося, що візит Олівера Кобуса сприятиме розвитку крикету в НУБіП. Популяризація цього виду спорту в Україні була головною метою нашого гостя.

*Євгенія Доріна,
студентка гуманітарно-педагогічного факультету*

ФОРМУЮЧИ СЕЛЕКЦІОНЕРА-ГЕНЕТИКА

Для забезпечення формування програмних результатів навчання магістри ОПШ «Селекція і генетика сільськогосподарських культур» та студенти 4-го курсу агробіологічного факультету побували на виїзному практичному занятті з дисципліни «Ринок сортів і насіння» в ТОВ «Лімери» – заводі з повної доробки гібридів насіння соняшника та кукурудзи, який входить до групи компаній «Ерідон».

Заняття розпочалося із зустрічі з директором заводу В'ячеславом Шияном (до речі, теж випускником агрономічного факультету 2005 року), - розповідають Богдан Легенький і Сергій Христич. – Він розповів про основні перспективи компанії та шляхи їх реалізації. А вже потім співробітники заводу ознайомили нас з рухом насіння етапами доробки, який розпочинається із терміналу прийому, куди насіння кукурудзи потрапляє ще у початках, а потім направляється на очистку та сортування. Наступним етапом є досушування та обмолот насіння. Задля запобігання травмуванню насіння сушіння проводять у качанах протягом 70-80 годин за температури повітря не вище 40°C, і лише після цього проводять обмолот. Тоді насіння пакують у контейнери або біг-беги, після чого починається процес калібрування.

Із усіма етапами доробки та кондиціонування насіння нас ознайомив головний технолог Кирило Карпенко, - додають Андрій Снітко і Володимир Яценко. – Одночасно із калібруванням відбирають проби для визначення чистоти та схожості насіння. Ну, а кінцевим етапом роботи із насінням є пакування, фасування та маркування, виконання яких на заводі роботизовано.

На всіх етапах знайомства із насінним заводом студенти задавали запитання щодо функціонування підприємства та брали активну участь в обговоренні процесів доробки насіння. А за результатами проведеної роботи пройшли анкетування та провели дискусію щодо функціонування компанії «Ерідон» з Катериною Купцовою.

*Роман Стряжка,
асистент кафедри генетики,
селекції і насінництва
ім. проф. М.О. Зеленького*

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я У ВОЄННИЙ ЧАС

На гуманітарно-педагогічному факультеті пройшов майстер-клас на тему ментального здоров'я для здобувачів вищої освіти – майбутніх соціальних працівників – від фахівців Київського міського центру гендерної рівності та протидії насиллю Київської міської державної адміністрації.

Ментальне здоров'я як потреба часу

Для початку, що ж таке ментальне здоров'я?

– Це стан психічного благополуччя, який означає, що людина може повноцінно функціонувати у повсякденному житті, реалізувати свій потенціал, взаємодіяти з іншими, ефективно справлятися із стресовими ситуаціями, вирішувати труднощі та управляти емоціями, адаптуватися до змін, успішно навчатися та працювати, робити свій вклад у розвиток суспільства, - розповідає завідувачка кафедри соціальної роботи та реабілітації Ірина Сопівник. – В умовах війни турбота про ментальне здоров'я є одним із пріоритетів державної соціальної політики. Тож з ініціативи першої леді України Олени Зеленської розроблено та впроваджується Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?», на сайті якої можна ознайомитися як з самою програмою, так і з корисними матеріалами та техніками допомоги собі та іншим людям, в т.ч. дітям. Зараз в Україні запрацювали 65 Центрів життєтестійкості.

Фахівцями, які безпосередньо на професійному рівні турбуються про ментальне здоров'я населення, є психологи та фахівці соціальної роботи. Дуже часто вони працюють разом, в одній команді: наприклад, психологічні служби у системі освіти (практичний психолог і соціальний педагог), центри соціальних служб (психолог і фахівці з соціальної роботи), мобільні бригади соціально-психологічної допомоги (психолог, фахівець з соціальної роботи, водій).

Досвід практиків – велика річ

Днями, турбуючись про формування навичок турботи про ментальне здоров'я у студентів спеціальності «Соціальна робота», наші роботодавці з Київського міського центру гендерної рівності та протидії насиллю КМДА провели майстер-клас. Досвідом практичної соціально-психологічної підтримки і супроводу поділилися фахівці з соціальної роботи мобільної бригади соціально-психологічної допомоги Геннадій Гедзюк та його колега психологиня Діана Мелехова. Чотири години (а саме стільки тривав майстер-клас) здобувачі знайомилися з функціями фахівців з соціальної роботи та психологів, правилами надання першої психологічної допомоги, методами роботи при панічних атаках, дихальними техніками, алгоритмом конкретних дій під час вилучення особи, над якою вчиняють насилля. А ще - функціонуванням кризових кімнат, особливостями взаємодії з військовослужбовцями, зокрема тими, які повернулися з полону чи втратили кінцівки, та іншим.

Наші здобувачі безперервно ставили запитання та наводили життєві кейси із наступним обговоренням і алгоритмом їх вирішення в тій чи іншій життєвій ситуації. Наприклад, «Мій друг на війні, якось він зателефонував і почав розповідати про те, що він бачив і з чим стикався. Я впала в ступор. Що робити в таких випадках? Як вийти із цього стану і допомогти?».

«Як можу підтримати свого коханого, який боронить нашу країну? Як це краще зробити?», «Як мені спілкуватися з військовим який повернувся з фронту: жаліти чи робити вигляд, що все так, як було до цього?», «Чи можливо вивести військових, в т.ч. і жінок, зі стану жертви?» тощо.

Декан гуманітарно-педагогічного факультету Інна Савицька висловила щире подяку співробітникам центру, його директорці Тетяні Зотовій та її заступниці Вікторії Лендел за плідну багаторічну співпрацю і запропонувала продовжити практику таких потрібних зустрічей в університеті.

Працювати як одна команда

Корисність таких майстер-класів та інтерес студентів і аспірантів до такої форми навчання засвідчують їх відгуки.

Вікторія Будегай:

Від перших моментів роботи з цими фахівцями відчувалася атмосфера турботи, підтримки та бажання розповісти максимально про свою професію, навести якнайбільше реальних прикладів, з якими стикається в роботі соціальний працівник, що іноді звучало «як в бойовиках». Відчувалося, як сильно кожен член команди віддає свій справі та готовий допомогти в будь-якій ситуації. Звісно ж, під час дискусій торкнулись і теми роботи з людьми з інвалідністю та особливими освітніми потребами. Мені як аспірантці, яка у дисертаційному дослідженні працює в напрямі формування інклюзивної культури здобувачів, – ставлення фахівців мобільної бригади до людей з інвалідністю було прикладом того, як має виглядати справжній професіонал.

Валентина Руденко:

Хочу подякувати мобільній бригаді соціально-психологічної до-

помоги за те, що знайшли час та поділились своїм досвідом, надали нам важливі знання, як правильно поводитись з військовими, що в наш час є актуальним. Загалом, все було зрозуміло та класно! Я б ще не раз із задоволенням з ними поспілкувалась.

Аліна Ковалевська:

Вдячна за таку можливість: дуже приємні фахівці, чітко відповіли на всі запитання, дали знання, яких я до цього ще не мала, розказали про тонкощі нашої майбутньої професії. Тепер ще більше хочу працювати у цій сфері.

Олександра Долбева:

Дуже плідна зустріч! Було цікаво почути від практиків про реалії соціальної роботи в повсякденному житті. Наприклад, особисто я не знала тих технік дихання, які показала пані Діана, і, думаю, буду їх застосовувати. Відчувалося, що наші гості (до речі, не набагато старші за нас) створили доволі потужну команду, готові підтримувати один одного, взаємопіднімати, що дуже суттєво відображається на результаті праці.

Дарина Батрак:

Ми отримали можливість дізнатися про роботу соціального працівника без прикрас. Також Діана Мелехова розповіла про психологічні техніки та прийоми, які можна застосовувати у професійній діяльності. Техніку «Метелик» ми спробували на собі - і мені дуже сподобалося! Я вважаю, що в такий складний час переймати досвід роботи від справжніх фахівців необхідно, адже в ході війни і після її закінчення на нас чекає дуже багато роботи і фахівці з соціальної роботи будуть неабияк затребувані на ринку праці.

*Ірина Демченко,
професорка кафедри соціальної роботи та реабілітації*

СПОРТ

БРОНЗА ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТУРНІРУ З БОКСУ

Всеукраїнський турнір з боксу серед чоловіків та жінок, присвячений пам'яті Олександра Асауленка, цього року зібрав 64 учасників, які в разі перемоги могли виконати норматив майстра спорту України з боксу.

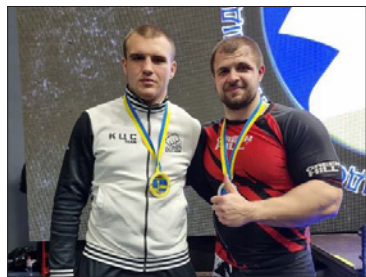
Участь у змаганнях взяв і представник НУБіП - студент спеціальності «Фізична культура і спорт», кандидат у майстри спорту Гліб Валькович. У ваговій категорії 75 кг він провів два поєдинки: у першому здолав члена студентської збірної України майстра спорту Арсенія Резніченко. А в півфінальній сутичці поступився чемпіону України майстру спорту Тарасу

Головащенко. У підсумку - виборов бронзову нагороду турніру.

ВЕРШИНИ НАШИХ ЄДИНОБОРЦІВ ММА

Чемпіонат України зі змішаних єдиноборств ММА цього року зібрав 129 спортсменів. НУБіП на ньому представили студенти спеціальності «Фізична культура і спорт» Вячеслав Голенко (серед молоді 18-20 років) та Ілля Марьяш (серед дорослих 21+). І представили дуже вдало: Вячеслав завоював золото, а Ілля – срібло.

ТАЛАНТИ І ПРИХИЛЬНИКИ

«КОЛОС» ЗНОВУ В УДАРІ!

Пауза зимових канікул не завадила народному ансамблю пісні і танцю «Колос» імені С.А. Семеновського здобувати нові перемоги.

Керівники хорової групи колективу ініціювали його участь у міжнародних та Всеукраїнських конкурсах дистанційного формату. Завдяки якісним відеозаписам (підготовленим фахівцем кафедри культурології Іриною Гедзь) ансамбль підтвердив свій високий професійний рівень на багатьох конкурсних творчих майданчиках. Так, «Колос» став лауреатом першої премії IV Міжнародного

багатожанрового конкурсу мистецтв «Час чудес» у Тернополі, володарем Гран-прі III Всеукраїнського вокального конкурсу «Світ дитинства» у Миколаєві та міжнародного багатожанрового двотурового фестивалю-конкурсу мистецтв BALTIC FEST-2024.

Тарас Кушнір,
старший викладач
кафедри культурології

УТРАТИ

... ЯКОГО ЛЮБИЛИ ВСІ

2 березня 2024 року на 47-му році, після раптової хвороби, пішов з життя наш колега – проректор з наукової роботи та інноваційної діяльності, доктор сільськогосподарських наук, професор, талановитий організатор, педагог, вчений Вадим Миколайович Кондратюк.

Він був світлою людиною, людиною праці, яка зробила себе сама. Більше 20 років життя Вадима

Кондратюка були пов'язані з нашим університетом, де він пройшов шлях від студента до проректора і якому віддав всю свою кипучу енергію.

Не стало людини, яку любили всі і яка мала великі життєві плани – і особисті, і по розбудові університету. І дуже хотіла та робила все необхідне, щоб побачити нашу Перемогу.

Світла пам'ять...

НАШІ ЮВІЛЯРИ

КОРИФЕЙ УКРАЇНСЬКОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

80-річний ювілей відзначив корифей українського парламентаризму, двічі голова Верховної Ради України (1994-1998, 2006-2007), людина-епоха Олександр Мороз, який має до нашого університету найбезпосередніше відношення. Він - випускник механіко-технологічного факультету і член наглядової ради НУБіП. І з нагоди ювілею він знову завітав до alma mater.

Це не був офіційний захід, де віншували ювіляра – людину з величезним політичним досвідом. І не вечір, приурочений його творчому доробку. Це була просто зустріч - з юністю. І в прямому, і в переносному сенсі: знайий політик з ліричною душею у відвертій розмові спілкувався з нинішнім студентським поколінням – у Голосіїві, де пройшла його студентська пора, починаючи з 16 років.

Прекрасною візитівкою віншування став відеofilm, підготовлений творчою групою кафедри культурології. З екрана лунали найщиріші вітання від людей, які знають Олександра Олександровича багато років? - ректора університету Станіслава Ніколаєнка, деканів механіко-технологічного факультету на різних етапах його розвитку - Дмитра Войтюка, Ярослава Михайловича і Вячеслава Братішка, надійних життєвих друзів Іллі Марчука та Валентини Демко.

Блакитна зала третього корпусу, де вже зібралися нинішні студенти і однокурсники ювіляра, зустріла його пісню «З Днем народження!» у виконанні тріо «Тоніка». А ледь стихли останні акорди – пісню продовжили гучні оплески. Ще раз щиро привітавши Олександра Мороза, очільник університету Станіслав Ніколаєнко запросив його до слова.

І якось непомітно вийшло, що і розмова - про політику, і поезія, і

спогади про роботу на виробництві – поєдналося в одну цікаву життєву сповідь. Підсумовуючи її, можна виокремити слова, звернені до молодого покоління України: майбутнє у ваших руках, тож не змарнуйте свого шансу. Плануйте власне майбутнє у поєднанні з історичним процесом, працюйте. Вчіться - і тільки тоді Україна буде, і буде кращою!

Студентська молодь із зацікавленням слухала гостя, тож і запитань до нього виникло чимало. Студенти вручили імениннику свої подарунки – худі з логотипом університету (мовляв, щоб було в чому ходити на рибалку), футболку університетського футбольного клубу за №80 (форварде, forever!). А головний учений секретар Президії НААН України Валерій

Адамчук – найвищу відзнаку академії. Але найкращий подарунок ювіляру і всьому українському народу зробили того дня захисники українського неба, збивши протягом доби 29 лютого аж три російські бомбардувальники Су-34.

Завершальними ж у віночку віншувань стали пісні на слова Олександра Мороза (чудовий романс «Заговори» від заслуженого артиста України доцента кафедри культурології Віктора Кавуна і «Додому» - від народного жіночого ансамблю «Октава») та велика черга бажаючих отримати автограф ювіляра на титулці однієї з його численних поетичних збірок.

Ірина Майданюк,
завідувач кафедри культурології,
Максим Потапеня

У березні свій ювілей святкують:

50-літній – доцент кафедри рослинництва **Олег Бачинський**, лікар ветмедцини кафедри терапії та клінічної діагностики **Сергій Омельчун**, чергова **Леся Белова**;

55-літній – доцент кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції **Анатолій Тертишний**, старша лаборантка кафедри рослинництва **Тетяна Огієнко**, охоронник **Валерій Христосенко**;

60-літній – завідувач кафедри аграрного, земельного і екологічного права **Володимир Єрмоленко**, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук **Василь Стрілець**, старша викладачка кафедри культурології **Ольга Сауріна**, бухгалтер **Віта Бадзюх**, старша лаборантка кафедри гідробіології та іхтіології **Лідія Грай**, комендант навчального корпусу №12 **Ольга Дейнеко**, чергова **Юлія Бучок**, прибиральниці **Євгенія Верещинська** і **Вікторія Чайка**, охоронники **Лілія Лисенко** і **Тетяна Мельниченко**, двірник **Ольга Сокогутун**;

65-літній – професор кафедри фармакології, паразитології і тропічної ветеринарії **Володимир Духницький**, старша лаборантка кафедри бджільництва **Лідія Базарна**, провідний фахівець відділу аспірантури **Олена Барабаш**, каштелян гуртожитку №8 **Ольга Войтенко**;

70-літній – прибиральниця **Наталія Сапіна**;

75-літній – завідувач кафедри аналітичної і біоорганічної хімії та якості води **Володимир Копілевич**, майстер виробничого навчання кафедри транспортних технологій та засобів у АПК **Володимир Кадубенко**.

Ректорат університету, профком викладачів і співробітників, а також редакція газети "Університетський кур'єр" щиро вітають наших колег з цими життєвими подіями і зичать міцного здоров'я, благополуччя та подальших успіхів.

**Університетський
КУР'ЄР**

Газета Національного
університету біоресурсів
і природокористування
України

Виходить з вересня 1956 року як
"ЗА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ КАДРИ",
а з квітня 2009 року – як
"УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КУР'ЄР"

Свідцтво про державну реєстрацію:
КІ №1189 ПР від 02.04.2009 року.

Засновник:
Національний університет біоресурсів
і природокористування України

Редакція газети:
головний редактор
Валентин Обрамбальський
Над номером працювали:
Дизайн, верстка – Антон Осьмак
кореспонденти
Ірина Кушніренко, Максим Потапеня
фото номера:
Геннадій Кушанов, Олександр Тітов,
Вікторія Волинська

Адреса редакції:
Україна, 03041, Київ, вул. Героїв Оборони, 15.
Редакція – 3-й навчальний корпус, кім. 23
Тел.: 044 527-82-09. E-mail: uk@nubip.edu.ua

Газета виходить раз на місяць.

Точка зору авторів публікацій не завжди
співпадає з точкою зору редакції.
Рукописи та фотографії не рецензуються
і не повертаються

Оригінал-макет:
Видавничий центр НУБіП України,
Київ, пров. Сільськогосподарський, 4, корп.17.
тел.: (044) 527-80-49.

Номер підготовлено
на базі Видавничого
центру НУБіП